

stopite k nam še vi? Nas je veliko. Mi ne bomo več pod Srbom, bomo dobili nazaj cesarja Karla; Vi ne bote ničesar dosegli, mi pa vsi! Takega duha širijo med ljudstvom hujšaki Samostojne. In to stranko je popirala liberalno-socialnodemokratska vlada. Tej stranki je oskrbela koruzo, da bi z njo ljudstvo zvalila k sebi. Tako je vlada sama podpirala protidržavno hujškanje. Ta vlada ni imela drugega cilja, nego boj zoper krščanske stranke. Taka vlada sodi na zatožno klop.

Nemškutarija dviga po občinah nad Mariborom z neverjetno drznostjo svojo glavo. Nemškutarji so v prvi dobi naše države umolkli ter so nastopili kot politične skromnosti. Sedaj pa se samo da nosijo svoje glave pokonci, celo nad glavo jim je zrastel nemškutarski greben. Celo takšni, ki so za časa vojne hodili na Dunaj tožari narodne Slovence ter bi sedaj morali živeti tako, kakor da bi jih ne bilo, se upajo v javnost ter se celo postavijo na čelo stranki, ki je napolnjena samega zabavljanja in hujškanja. V občinah, kjer je prej gospodarila nemškutarija, je tudi sedaj zavlada uporni nemškutarski duh. In kdo je nemškutarjem v teh krajih pomagal na noge? Mermolja iz Vertobje, sedaj na Pesnici nad Mariborom. Opozarjamo politično oblast na za državno mejo nevarnega duha, ki se širi v teh krajih. Vprašamo oblast, ali meni, da je dobro, če ostane Mermolja v teh krajih. Ali ne bi bilo boljše in celo potrebno, da se tega človeka pošlje tja, odkoder je prišel, ali pa se ga vsaj spravi v kraje, ki se oddaljeni od državne meje.

G. Lahu, tajniku Kmetijske družbe. Pesniški Mermolja bi rad Jareninčane uklenil v svojo kmetijsko podružnico na Pesnici. Vrli in značajni Jareninčani pa o Mermolju nočejo nič slišati ter so ustanovili lastno podružnico za Jarenino. Nabrli so že nad 80 udov in poslali imenik vseh članov pisarni Kmetijske družbe v Ljubljani. Ta imenik pa je Mermolja dobil v svoje roke in z njim hodi po Jarenini ter skuša posamezne člane dobiti za odpad od jareninske in pristop k pesniški podružnici. G. tajnik Lah, vprašamo Vas, kdo je Mermolju dal jareninski zapisnik članov? Ali je to dovoljeno? G. Lah, za zdaj samo vprašanje. Potem pa še pride kaj več.

Glavarstva ne morejo dobiti žita in moke vsled nezadostnega železniškega prometa. Vsak, kdor hoče imeti žito in moko, naj se obrne na zasebne trgovce. Tako ima človek vsaj tolažbo, da bo nekaj dobil, čeprav mora to prav drago plačati, sedaj pšenično moko 1 kg po 13 K. Take razmere so zavladele v naši državi ob vladanju liberalcev in socialnih demokratov. Mesto da bi državne aprovizacije delale in oskrbovale ubožne sloje z živili poceni, pa so prenehale s svojim delom in prodajo živil kratkoma prepustile odeduštvo židovskih in drugih prekupcev. Če železnični promet ne funkcioniра, kako pa dobijo zasebni trgovci moko, ali mar po aeroplanu? Tako brezvestno zanemarjajo liberalci in socialisti ubogo ljudstvo ter ga prepuščajo odiranju. Glavarstvom železnica ni na razpolago, pač pa je liberalna ljubljanska vlada liberalno-samostojnemu Ekonomu oskrbela vagone in vlake, da so dobili koruzo, s katero sedaj lovijo kaline.

Samostojna pogorevščina pri Sv. Venčesu na Pohorju. Pri nas je hotela zborovati v šolskih prostorih Samostojna, pa ni bilo nobenega poslušalca. Ljudje so rekli Novaku, da gredo rajši k ravnemu „štriglat“, kot pa poslušat gobezdanje samostojnih.

Dr. Pučnik zaščitnik „Samostojnežev“. Pri Veliki nedelji naši zavežni možje niso hoteli poslušati samostojnega liberalnega slepomišljenja; zato se dvema „Samostojnežema“ onemogočili shod. Sedaj zahteva največji demokrat dr. Pučnik kot njun zaščitnik in zagovornik bajó več sto kron za njune stroške od zborovalcev, naših pristašev. Mi vidimo iz tega dvojce: samostojni agitatorji morajo biti dobro plačani, ako izvršijo svoj namen in hočejo kriti stroške na račun poslušalcev, ako jih ti nočejo poslušati. Demokratski doktorji pa čez svoje politično kilave sinčke „Samostojneže“ držijo svojo roko ter jih ščitijo, akoravno samostojneži najbolj za sveto in živo pripovedujejo, da z doktorji nimajo nič opraviti.

Zvonko Meserič zvoní s kravjim zvoncec po „Kmetijskem listu“ ter vabi Selničane v samostojno bajto. Kakšne ljudi vabi? Nekdanje Sokole in nekdanje in še sedanje nemškutarje. Kajneda,

lepa družba? Kakšen zvonec, takšna čreda. Kar jih je krščansko zvestih in za kmečki stan in njegov prospek vnetih Selničanov, ne bomo sledili razdrapanemu glasu liberalnega zvonca, s katerim zvoní Zvonko Meserič. Naš prapor je krščanski, slovenski in kmetijski in njemu bomo sledili. Naj Zvonko s svojega zarjavelega zvonca spušča še tako breščeče zabavljanje zoper klerikalce, s tem ne more s sveta spraviti za Sokolaš malo častnega dejstva, da se njihova varovanka Samostojna kmetijska stranka pajdaši s takimi, ki so med vojno šli narodne Slovence tožari na Dunaj. Zvonko, zazvenite žalostinko!

Iz ormoškega okraja. Bliža se čas volitev in več učiteljev se poti in trudi za „Samostojno“ ali za „Demokrate“; pri tem izvršujejo nekateri bolj površno svojo prvo in glavno dolžnost. Toda pomnite gospodje: mi si bomo znali naše občinske volitve urediti brez vas. Sicer pa vprašamo: ali so učitelji kmetje, da se trudijo za „Samostojneže“?

Gospodarstvo.

Kmetijske podružnice opozarjamo, naj takoj skličeje občne zbere na katerih naj izvolijo delegate za občni zbor Slovenske Kmetijske družbe. Naši pristaši naj pazijo, da se ne bodo liberalci ali samostojnejši vrinili za delegate. Prosimo, da zaupniki Kmetijske Zveze poročajo takoj tajništvu Kmetijske Zveze v Mariboru število in imena delegatov Kmetijske Zveze in nasprotnih strank.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Kmetijska podružnica vabi svoje člane in vse, ki se za to zani majo, v nedeljo 23. februarja po prvi sv. maši v tukajšno mežnarijo, kjer bo imel živinovzdravnik g. Milemot podučni govor o živinoreji.

V Ptuj je imela preteklo nedeljo „Kmetijska zveza“ najprej zaupni sestanek, na katerem je poročal posl. Vesenjaj o osnovi občinskega volilnega reda ter povdarjal pomen volitev v občine. Po zaupnem sestanku je bilo zborovanje za osnove kmetijske „Gospodarske zadruge“. Glavno poročilo je imel g. nadrevizor Pušenjak. Stvarno in nazorno je utemeljil potrebo združevanja kmetijskega ljudstva v zadrugištvu ter o koristih in dolžnostih zadrugarjev. Zadruga se je ustanovila. Načelnik ji je znani aglini župnik Toman. V načelstvu je sedem naših najagilnejših kmetov iz najbližje ptujske okolice, v nadzorništvu pa zaupniki iz vseh far ptujskega sodniškega okraja. Oboje zborovanje je vodil naš okr. komisar in pokr. posl. Miha Brenčič. Možje v današnjem in nadzorništvu so nam najboljše jamstvo, da bo zadruga dobro in pošteno delala ter prekrizala marsikateri račun nekterim nenasitnim trgovcem in verižnikom.

Hajdina. Gospodarsko zborovanje je privabilo v društveno dvorano dobri dve stotini gospodarjev in gospodinj. Gospod kapelan je pozdravil vse zborovalce in g. Zupanca, viarskega nadzornika, ki je zanimivo in poljudno predaval o najni potrebi kmetijske organizacije ter priporočal novoustanovljeno okrajno zadrugo ter hajdinsko podružnico, katere načelnik g. Toman je v enakem sklepnem nagovoru narisal važnost kmetijskega stanu ter katoliškim gospodarjem polagal na srce prijateljsko slovo na verski podlagi. Pristopilo je novih 43 udov. Hajdinčani si žele pomagati v krščanski pravičnosti in vzajemnosti.

Cirkovce. Po rani maši smo preteklo nedeljo ustanovili podružnico „Slov. kmet. družbe“. O ciljih, potrebi in koristi kmetijskih organizacij in družbe posebej je govoril organizator našega štajerskega zadrugištvja g. nadrevizor Vl. Pušenjak. Podružnici je pristopilo takoj nad 50 članov. Predsednik je ugleden domačin kmet Medved. Tiho, vstrajno in nesebično hočemo delati za gospodarsko povzdigo in dobrobit našega kmetijstva.

Mlekarski (molzni) tečaj. Slov. kmetijska družba je priredila v Studenicih enotedenski molzni tečaj, ki je bil prav zanimiv. Vsako jutro po sv. maši so prišli gospodarji in gospodinj; ob 10. pa dekleta ki oskrbljujejo živino. Namen tečaja je bil dvig živinoreje, zlasti mlekarstva. Beseda molzni tečaj ne izraža vsega tega, kar nam je vedel povedati v svoji stroki jako večši in temeljito izobraženi g. predavatelj Ant. Peve, učenec danskega mlekarstva. Vsak dan novo predavanje, v jutru krajše, pozneje obširnejše, s praktično molzo, ponkom v mlečnem računar-

stvu, izdelovanjem emendolskega sira itd. Bodi izrečna naša zahvala kmetijski družbi in g. inž. Zidanšku, posebej pa g. Pevcu za vse. Lahko priporočimo, da priredé tudi drugod enake tečaje. Slovenci želimo in moramo napredovati. — Hvala ležni udeleženci in udeleženke.

Prepoved izvoza jaje in tihotapstvo. Tihotapstvo ob meji se radi prepovedi izvoza jaje žalibog ni nič zmanjšalo, pač pa imajo sedaj tihotapci mnogo ugodnejša tla za svojo umazano kupčijo. Medtem, ko so prej plačevali jaje po 1.80 do 2 K, jih sedaj dobijo dovolj po 60—80 v. Prodajo pa iste po prejšnji visoki ceni in vtaknejo na škodo kmetovalcev ogromen zaslužek v lasten žep. Cena jajcam ni padla zaradi prenehanja tihotapstva, pač pa radi tega, ker je vlada prepovedala izvoz jaje v Sviso. Trgovci, ki so prej lahko plačevali jaje po 1.80 do 2 K, zdaj po večini ne morejo istih kupovati, oziroma je lahko plačujejo le po nizki ceni, ker je izvoz ustavljen. S prepovedjo izvoza jaje podpira vlada samo tihotapstvo ob meji, ki se bo razpaslo vsled tega še bolj. Jugoslavija ima vendar tako nadprodukcijo jaje, da jih sama ne more porabiti. Radi tega mora vlada storiti korake, da se odpre meja za izvoz, kar bo le v korist državi in tudi naš kmet bo lahko ta pridelek prodal po boljših cenah. Odkod naj vzame naša kmetica, ki si je prej male dnevne potrebsčine nabavila samo z izkupičkom za jaje, denar za neobhodno potrebne reči kakor: sol, milo itd., kaj pa še celo za obleko? Ob tej splošni druginji bi bilo umestno, da bi vlada upoštevala tudi težave našega kmeta, in da mu z nepremišljenimi odredbami ne odvzame še tega malega dohodka iz rok, med tem ko ga pri plačevanju davkov prav dobro pozna.

Vrvi iz stebel solnčnic. O solnčni roži in vporabi njenega semena za pridelovanje olja se je veliko pisalo v vojnem času. Veliko važnejše nego seme solnčnice je za naše kmetijske sloje njeno steblo. Steble solnčnice se da kaj dobro porabiti za izdelovanje vrvi, katerih danes sploh ni dobiti. Ko enkrat dozori solnčnica, odreži steblo in ga deni v gnojnico. V gnojnici se svež debela solnčnice nekako skrči in se da zgornja skorja stebela prav dobro olupiti. Ko so enkrat stebela solnčnice toliko namočena v gnojnici, da je odstopila zgornja koža, posuši stebela, olupí jih in iz zgornje kože lahko spleteš močnejše vrvi kot iz konoplje. Seve, po tovarnah namakajo stebela solnčnice v amonijaku, za kineta pa zadostuje gnojnica. Res škoda, koliko stebel solnčnic se po njivah zažge ali pa strohnijo brez vsacega haska. O vporabi stebel solnčnic za izdelovanje vrvi nam je poročal vojaški strokovnjak, ki je za celo soško fronto izdeloval vrvi iz lupinja solnčnih rož, katerih stebela je namakal v navadni gnojnici. O solnčnici in njeni gospodarski uporabi bomo prišli obširne razprave.

Prodaja lesa. Dne 25. februarja 1920 bo prodal šumarski odsek deželne vlade v Sarajevu potom pismene ali pa ustmene javne dražbe 2000 bukovih dreves na panju. Tozadevni razglas, ki vsebuje vse podrobne podatke, je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Tedenske novice.

Darežljivim pristašem Kmetijske zveze. Volitve se bližajo, naša stranka rabi volilni sklad za razne navodilne tiskovine in letake. Trkamo zopet na darežljiva srca naših pristašev, spominjajte se volilnega sklada Kmetijske zveze pri raznih sestankih, veselicah in prireditvah.

Kolporterji (raznašalci) „Gospodarja“ in „Straže“ oglašajte sel Vsaka župnija mora imeti svojega kolporterja, ki bo razprodajal ob nedeljah in praznikih pri cerkvi ljudem naše časopise. S kolportažo se lahko lepo zasluži, pa tudi veliko stori za razširjenje krščanske in za naš jugoslovanski rod edino rešilne misli. Kolporterji, na delo za našo pravično — sveto stvar!

Roparski napad v Kalobju. V Kalobju se je dne 9. februarja okrog 9. ure ponoči zgodil krozen roparski napad na tamošnjega župnika Kstanjevec. Ko se je spravljal župnik spat, potrkal je nekdo na župnišča okno. Na vprašanje, kdo da je, dobi odgovor, žandarm iz Št. Jurja. V veri, da je žandarm iz Št. Jurja, odpre vrata in notri stopi veliki mož v vojaški obleki z drugima dvema v civilni obleki, ter se predstavi kot žandarm iz Št. Jurja po imenu Černič. Na župnikovo zahtevo naj se legitimira in kakaj da nima, ako je v službi, puške seboj, mu odgovori, da nosi s seboj samo revolver, katerega je takoj potegnil, župniku nastavlil na prsa grozeč: „Denar sem ali pa smrt!“ Nebote se je moral župnik